

Mgr. Andrea Sloupová
Rozbor nákupní politiky v českých veřejných sbírkách doby normalizace

Posudek školitelky

Mgr. Andrea Sloupová nastoupila do doktorandského studia v akademickém roce 2009/2010. Pečlivě plnila všechny předepsané povinnosti, v roce 2011 úspěšně obhájila práci z filozofie, jejíž téma Požadavky na výtvarné umělce v jazyce institucionalizované moci se vztahuje k předmětu jejího hlavního zájmu. Rovněž obě písemné práce zaměřila k textové přípravě finální dizertace. V roce 2013 složila státní doktorské zkoušky.

Po celou dobu svého studia intenzivně pracovala na sběru materiálu, což se ukázalo jako nesmírně komplikované. Jeho základ tvoří obrovský průzkum přírůstkových fondů státních galerií v Čechách v době normalizace, v němž Sloupová narázela na velké obtíže, neboť řada údajů je vedena v režimu částečného utajení. Kromě toho ovšem pracovala i s mnoha dalšími archivními zdroji, dobovými právními předpisy, s novou literaturou zabývající se obdobím normalizace, a kontaktovala rovněž velkou řadu důležitých pamětníků, jejichž svědectví se ukázalo pro vyvozování závěrů v její práci jako naprosto neocenitelné.

Její práce se ovšem stala nejen rozbohem nákupní politiky ve státních sbírkách, kde každé instituci je věnován náležitý prostor, ale studiem procesů, kterými se v českém kontextu v oblasti kultury uplatňovala politika. Zároveň představuje konkrétní profily pracovníků galerií, kteří se na provozu různým způsobem podíleli, a to v rozpětí od prominentů režimu až po v mnoha případech perzekuované osobnosti. Velmi detailně tak předkládá nejen fakty podložené obraz normalizačního kulturního marasmu, ale též pohled na osobní statečné postoje osobností, které dokládají, že tento marasmus bylo možno do jisté míry - a po určitou dobu - obratnou strategií kompenzovat. Sloupová v podstatě podává široký pohled na celou poválečnou historii vzniku a proměn státních galerií, profilovaných ve vztahu k politické situaci a kulturní politice, ale - jak dokládá - i ve vztahu k osobním postojům osob pověřených vedením těchto institucí. Těmto proměnám vztaženým k historickému pozadí věnuje detailní pozornost.

Velmi pečlivě se soustředila na hledání kritérií hodnocení nákupní politiky. Dokládá obtížnost vyslovování generalizujících soudů, poukazuje na různorodost profilů jednotlivých galerií a jejich nákupních strategií, ale především na obtížnost při hodnocení samotných akvizic. Zde se dotýká zásadních otázek spjatých s normalizací, k nimž patří hledání odpovědi na posuzování tenké hranice mezi oficiálním a neoficiálním, resp. alternativním uměním, které bylo součástí akvizičních strategií. Zde ukazuje, že kritéria byla v období normalizace vedena nejen ve výběru umělců, ale i ve vnitřní polaritě jejich tvorby, nabízející mnohdy i méně ideologicky kontroverzní výběr konkrétního díla.

Práce je výsledkem obrovského nasazení. To dokládají i přílohy, v nichž doktorandka zpracovala do systematické podoby celý průzkum katalogů a přírůstkových knih. Andrea Sloupová k přípravě dizertace přistupovala s mimořádnou zodpovědností a výsledkem je text a dokumenty, které budou cenným východiskem k dalšímu průzkumu normalizační kultury v Československu.

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a k udělení titulu Ph.D.

Doc. PhDr. Marie Klimešová Ph.D.

1. 9. 2016